

Навчальна дисципліна (ЄКТС)

- Політика і врядування у вищій освіті (6 ЄКТС)

Автори, викладачі

- Калашнікова Світлана, радник при дирекції, Інститут вищої освіти НАПН України, доктор педагогічних наук, професор
- Луговий Володимир, перший віце-президент, НАПН України, доктор педагогічних наук, професор
- Слюсаренко Олена, заступник директора, Інститут вищої освіти НАПН України, доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник
- Жиляев Ігор, головний науковий співробітник відділу дослідницької діяльності університетів, Інститут вищої освіти НАПН України, доктор економічних наук
- Таланова Жанна, завідувач відділу забезпечення якості вищої освіти, доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник

Заклад вищої освіти

- Інститут вищої освіти Національної академії педагогічних наук України

Освітня програма

- Освітньо-наукова програма «Викладання і навчання у вищій освіті»

Мета курсу

Розвинути здатність визначати та розв'язувати комплексні проблеми у сфері політики і врядування у вищій освіті, які є ключовими для забезпечення її стійкого розвитку на інституційному, національному, європейському та міжнародному рівнях.

Зміст курсу (перелік основних тем)

1. Болонський процес та його вплив на розвиток вищої освіти (1 ЄКТС)
2. Політика у вищій освіті: теоретичні основи і порівняльний аналіз (1 ЄКТС)
3. Врядування у вищій освіті: теоретичні основи і порівняльний аналіз (1ЄКТС)
4. Автономія університету: політика ЄПВО та сучасний стан в Україні (1 ЄКТС)
5. Управління якістю вищої освіти (1 ЄКТС)
6. Менеджмент економічної діяльності закладу вищої освіти (1 ЄКТС)

Опис тематичних модулів

Модуль 1 (1 ЄКТС, 30 год) Болонський процес та його вплив на розвиток вищої освіти України		Автор Світлана Калашнікова
Результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> – Ознайомитися із етапами розвитку, політикою та інструментами Європейського простору вищої освіти (ЄПВО) – Усвідомити здобутки та виклики вищої освіти України у світлі євроінтеграції – Обґрунтувати актуальність власного дослідження через призму пріоритетів розвитку ЄПВО 	
Лекція-презентація (2 год.)	Європейський простір вищої освіти: етапи розвитку, політика, інструменти	
Семинар (2 год.)	Інтеграція вищої освіти України у Європейський простір вищої освіти	
Практичне (2 год.) Тема – Інтеграція вищої освіти України в ЄПВО: здобутки та виклики	Завдання – Проаналізувати ключові нормативні та стратегічні документи України та визначити ключові позиції, спрямовані на забезпечення інтеграції вищої освіти до ЄПВО (джерела 1-6)	
Самостійна робота (18 год.) Тема – Актуальність власного дослідження у вимірі пріоритетів розвитку ЄПВО	Завдання – Проаналізувати комюніке ЄПВО та Болонський звіт 2018 року через призму актуальності власної дослідницької проблеми (джерела 7-10)	
Проміжний контроль (залік) (4 год.)	<ul style="list-style-type: none"> – Консультація (2 год.) – Захист (презентація) (за результатами виконання завдання самостійної роботи (2 год.) 	
Підсумковий контроль (2 год.)	<ul style="list-style-type: none"> – Тест (1 год. / модуль) – Захист (за навчальною дисципліною) (1 год. /модуль) 	
Джерела	<ol style="list-style-type: none"> 1. Закон України «Про вищу освіту» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 2. Закон України «Про освіту» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19 3. Угода про асоціацію між Україною та ЄС https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/984_011 4. Указ Президента України «Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020» https://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/5/2015 5. Указ Президента України «Про цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» https://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/5/2015 6. Програма діяльності Кабінету Міністрів України https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/188-20#n2 7. European Higher Education Area and Bologna Process http://www.ehea.info 8. Правові засади реалізації Болонського процесу в Україні https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/09/bologna-process-in-ukraine.pdf 9. Матеріали конференції https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2019/02/Bologna_Conference_27.11.2018_Full_document_47p.pdf 10. Болонський звіт 2018 https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/sites/eurydice/files/bologna_internet_0.pdf 	

Модуль 2 (1 ЄКТС, 30 год)		Автор Жанна Таланова
Політика у вищій освіті: теоретичні основи та порівняльний аналіз		
Результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> – Ініціювати, розробляти та реалізовувати інноваційну політику у вищій освіті на інституційному та національному рівнях на основі системного підходу й порівняльного аналізу, використовуючи знання й розуміння впливу політичних, економічних, соціальних, технологічних, правових і етичних факторів у вищій освіті у глобальному, регіональному, національному та інституційному вимірах – Представляти та роз'яснювати проекти і дослідження щодо політики у вищій освіті фаховій спільноті та широкій громадськості. 	
Лекція-презентація (2 год.)	Національна політика у вищій освіті України в контексті глобальних і регіональних викликів	
Семінар (2 год.)	Аналіз політики у вищій освіті	
Практичне (2 год.) Тема – Фактори впливу у вищій освіті у глобальному, регіональному, національному та інституційному вимірах	Завдання <ul style="list-style-type: none"> – Визначити та охарактеризувати фактори впливу в глобальному, регіональному, національному та інституційному вимірах у контексті розроблення політики у вищій освіті – Представити та роз'яснити проект політики у вищій освіті України на національному / інституційному рівні 	
Самостійна робота (18 год.) Тема – Вища освіта України: нормативно-правова база, організація та управління, стейкхолдери	Завдання <ul style="list-style-type: none"> – Виявити та охарактеризувати слабкі та сильні сторони вищої освіти України та відповідні ризики й можливості її розвитку на національному / інституційному рівні – Здійснити порівняльний аналіз можливих альтернатив політики у вищій освіті України на національному / інституційному рівні 	
Проміжний контроль (залік) (4 год.)	<ul style="list-style-type: none"> – Консультація (2 год.) – Захист (презентація) (за результатами виконання завдання самостійної роботи (2 год.) 	
Підсумковий контроль (2 год.)	<ul style="list-style-type: none"> – Тест (1 год. / модуль) – Захист (за навчальною дисципліною) (1 год. / модуль) 	
Джерела	<ol style="list-style-type: none"> 1. Закон України “Про вищу освіту”. http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18. 2. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій / Пост. Каб. Мін. України від 23 лист. 2011 р. № 1341. http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF 3. Про затвердження Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти / Пост. Каб. Мін. України від 29 квіт. 2015 р. № 266. http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248149695 4. Угода про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011 5. International Standard Classification of Education. ISCED 2011. http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-2011-en.pdf 6. ISCED Fields of Education and Training 2013 (ISCED-F 2013). http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf 7. Education at a Glance 2019: OECD Indicators. http://www.oecd.org/education/education-at-a-glance/ 	

Модуль 3 (1 ЄКТС, 30 год)		Автор
Врядування у вищій освіті: теоретичні основи і порівняльний аналіз		Світлана Калашнікова
Результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> – Визначати модель і характеристики врядування у вищій освіті – Оцінювати фактори, що впливають на ефективність врядування у вищій освіті 	
Лекція-презентація (2 год.)	Врядування у вищій освіті: сутність, характеристики, моделі	
Семінар (2 год.)	Фактори забезпечення ефективного врядування у вищій освіті	
Практичне (2 год.) Тема – Характеристики врядування в університетах України	Завдання <ul style="list-style-type: none"> – Обрати для аналізу 1 провідний за пріоритетом власного дослідження університет. – На основі інформації, що розміщена на сайті університету, визначити ключові характеристики врядування у ньому та фактори, що забезпечують ефективність врядування. 	
Самостійна робота (18 год.) Тема – Фактори забезпечення ефективного врядування у провідних університетах	Завдання <ul style="list-style-type: none"> – Обрати для аналізу 1 провідний за пріоритетом власного дослідження зарубіжний університет. – На основі інформації, що розміщена на сайті університету, визначити ключові характеристики врядування у ньому та фактори, що забезпечують ефективність врядування. – Порівняти отримані результати з результатами аналізу університету України 	
Проміжний контроль (залік) (4 год.)	<ul style="list-style-type: none"> – Консультація (2 год.) – Захист (презентація) (за результатами виконання завдання самостійної роботи (2 год.) 	
Підсумковий контроль (2 год.)	<ul style="list-style-type: none"> – Тест (1 год. / модуль) – Захист (за навчальною дисципліною) (1 год. /модуль) 	
Джерела	<ol style="list-style-type: none"> 1. Закон України «Про вищу освіту» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 2. Закон України «Про освіту» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19 3. Автономія і врядування у вищій освіті України: монографія https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/09/Avtonomiya-ta-vryaduv-VO_monogr_IVO-2015-192p_avtors-kolektiv.pdf 4. Аналіз провідного вітчизняного та зарубіжного досвіду розвитку щодо механізмів реалізації ефективного врядування в університетах: препринт (аналітичні матеріали) (частина I) https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2019/09/Analiz_dosvidu_vriaduvania_v_univer_ch1_analit_IVO-2018-147p_avtors-kolektiv.pdf 5. Розвиток лідерського потенціалу сучасного університету: основи та інструменти https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/09/rozvitok_lidersk_potencialu_Universitets_Kalashnikova.S_2016_46c.pdf 	

Модуль 4 (1 ЄКТС, 30 год)		Автор
Автономія університету: політика ЄПВО та сучасний стан в Україні		Світлана Калашнікова
Результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> – Оцінювати рівень автономії університетів країн ЄС, констатувати наявні тенденції – Оцінювати рівень автономії університетів України, констатувати наявні виклики 	
Лекція-презентація (2 год.)	Автономія університетів в ЄПВО: визначення, складові, показники, тенденції	
Семинар (2 год.)	Автономія університетів України: законодавчі основи, виклики та тенденції	
Практичне (2 год.) Тема – Автономія університетів України	Завдання <ul style="list-style-type: none"> – Ознайомитися з джерелами 7 та 8 – Обрати для аналізу одну з чотирьох складових університетської автономії – Оцінити рівень автономії університетів України (обраної складової) за показниками “The Autonomy Scorecard 2010”, зазначивши відповідні положення Закону України «Про вищу освіту» (джерело 6) 	
Самостійна робота (18 год.) Тема – Автономія університетів України	Завдання <ul style="list-style-type: none"> – Ознайомитися з джерелами 1-4 – Обрати для аналізу 1 провідний за пріоритетом власного дослідження університет з країни ЄС – Ознайомитися з даними щодо рівня автономії університетів в обраній країні за показниками “The Autonomy Scorecard 2010” та даними EUA (джерело 5) – Навести приклади з діяльності обраного університету, що підтверджують зазначений рівень автономії 	
Проміжний контроль (залік) (4 год.)	<ul style="list-style-type: none"> – Консультація (2 год.) – Захист (презентація) (за результатами виконання завдання самостійної роботи (2 год.) 	
Підсумковий контроль (2 год.)	<ul style="list-style-type: none"> – Тест (1 год. / модуль) – Захист (за навчальною дисципліною) (1 год. /модуль) 	
Джерела	<ol style="list-style-type: none"> 1. University Autonomy in Europe I. https://eua.eu/resources/publications/408:university-autonomy-in-europe-i-exploratory-study%C2%A0.html 2. University Autonomy in Europe II. The Scorecard https://eua.eu/resources/publications/401:university-autonomy-in-europe-ii-the-scorecard.html 3. University Autonomy in Europe III. Country Profiles. https://eua.eu/resources/publications/351:university-autonomy-in-europe-iii-country-profiles.html 4. University Autonomy in Europe II. The Scorecard 2017 https://eua.eu/resources/publications/350:university-autonomy%C2%A0in-europe-iii-%C2%A0the-scorecard-2017.html 5. University Autonomy On-line Tool. https://www.university-autonomy.eu 6. Закон України «Про вищу освіту» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 7. Автономія і врядування у вищій освіті України: монографія https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/09/Avtonomiya-ta-vryaduv-VO_monogr_IVO-2015-192p_avtors-kolektiv.pdf 8. Розвиток лідерського потенціалу сучасного університету: основи та інструменти https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/09/rozvitok_lidersk_potencialu_Universitets_Kalashnikova.S_2016_4_6c.pdf 	

Модуль 5 (1 ЄКТС, 30 год) Управління якістю вищої освіти		Автор Олена Слюсаренко
Результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> – Знати політику та принципи забезпечення якості вищої освіти в ЄПВО, усвідомлювати пріоритети та тенденції розвитку – Використовувати ESG для аналізу зовнішніх і внутрішніх систем забезпечення якості вищої освіти 	
Лекція-презентація (2 год.)	Якість вищої освіти: теоретичні основи	
Семінар (2 год.)	Забезпечення якості вищої освіти в ЄПВО	
Практичне (2 год.) Тема – Якість вищої освіти як наукова проблема	Завдання <ul style="list-style-type: none"> – Обрати для аналізу 1 наукову статтю із проблеми забезпечення якості вищої освіти – Здійснити критичний огляд публікації та зробити висновки за результатами аналізу 	
Самостійна робота (18 год.) Тема – Забезпечення якості вищої освіти в Україні	Завдання <ul style="list-style-type: none"> – Проаналізувати законодавчі основи функціонування вищої освіти України на предмет відповідності ESG – Ознайомитися з розділом «Забезпечення якості» Болонського звіту та визначити наявні тенденції розвитку – Навести аргументи, що підтверджують / спростовують дію вище зазначених тенденцій у вищій освіті України 	
Проміжний контроль (залік) (4 год.)	<ul style="list-style-type: none"> – Консультація (2 год.) – Захист (презентація) (за результатами виконання завдання самостійної роботи (2 год.) 	
Підсумковий контроль (2 год.)	<ul style="list-style-type: none"> – Тест (1 год. / модуль) – Захист (за навчальною дисципліною) (1 год. /модуль) 	
Джерела	<ol style="list-style-type: none"> 1. Закон України «Про вищу освіту» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 2. Закон України «Про освіту» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19 3. Національне агентство забезпечення якості вищої освіти України. https://naqa.gov.ua 4. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості у Європейському просторі вищої освіти. https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf 5. Аналіз провідного вітчизняного та зарубіжного досвіду щодо оцінювання якості вищої освіти в умовах євроінтеграції: аналітичні матеріали (частина I). https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2019/08/Analiz_ocinki_VO_v_umovah_internac_ch1_analit_IVO-2018-172p_avtors-kolektiv.pdf 	

Модуль 6 (1 ЄКТС, 30 год) Менеджмент економічної діяльності закладів вищої освіти		Автор Ігор Жиляєв
Результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> – Усвідомлювати нормативно-правові засади та механізми державної політики щодо фінансування вищої освіти – Аналізувати механізми реалізації фінансової автономії університетів 	
Лекція-презентація (2 год.)	Державна політика фінансування вищої освіти України: законодавчі основи та тенденції розвитку	
Семинар (2 год.)	Заклад вищої освіти як суб'єкт економічної діяльності: нова економіка університетів	
Практичне (2 год.) Тема – Державна політика фінансування вищої освіти в Україні	Завдання <ul style="list-style-type: none"> – Проаналізувати нормативно-правові акти України, дані відкритих джерел Інтернету та визначити ключові проблеми фінансування вищої освіти в Україні 	
Самостійна робота (18 год.) Тема – Економічна діяльність університетів України	Завдання <ul style="list-style-type: none"> – Обрати для аналізу 1 провідний за пріоритетом власного дослідження університет. – На основі інформації з відкритих джерел Інтернету визначити ключові характеристики та механізми функціонування ЗВО як суб'єкту економічної діяльності 	
Проміжний контроль (залік) (4 год.)	<ul style="list-style-type: none"> – Консультація (2 год.) – Захист (презентація) (за результатами виконання завдання самостійної роботи (2 год.) 	
Підсумковий контроль (2 год.)	<ul style="list-style-type: none"> – Тест (1 год. / модуль) – Захист (за навчальною дисципліною) (1 год. /модуль) 	
Джерела	<ol style="list-style-type: none"> 1. Закон України «Про вищу освіту» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 2. Закон України «Про освіту» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19 3. Аналіз провідного вітчизняного та зарубіжного досвіду щодо механізмів фінансової автономії закладів вищої освіти (частина I). https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2019/08/Analiz_dosvidu_fin-avtonomii_zVO_ch1_analit_IVO-2018-177p_avtors-kolektiv.pdf 4. Статистичний збірник «Вища освіта України» за 2017 рік http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publosvita_u.htm 5. Освіта в Україні: базові індикатори. https://mon.gov.ua/storage/app/media/nova-ukrainska-shkola/1serpkonf-informatsiy-niy-byulet-en.pdf 6. Міністерство фінансів України. Видатки на освіту. Вища освіта https://mof.gov.ua/uk/the-reform-of-education 7. Удосконалення регулювання державних видатків на послуги вищої освіти / Н. І. Сушко, С. В. Даниленко // Фінанси України. - 2018. - № 4. - С. 56-74. доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2018_4_6 8. EUA. Publications. https://eua.eu 	

Перелік видів діяльності:

- лекції – обговорення;
- семінари;
- практичні завдання;
- самостійна робота;
- індивідуальні консультації;
- тест;
- кваліфікаційна робота з навчальної дисципліни – проект статті (підсумковий контроль).

Методи викладання та навчання

- демонстрація;
- проблемно-пошуковий метод;
- інтерактивний метод;
- навчальна дискусія / дебати;
- дослідницька робота;
- дискусія.

Оцінювання результатів навчання – підсумковий контроль:

Тест

Презентація та захист кваліфікаційної роботи з навчальної дисципліни, виконаної у формі проекту статті, придатної для опублікування у міжнародному науковому журналі «Університети і лідерство».

Вимоги: <https://ul-journal.org/index.php/journal/about/submissions>

Бали

<i>Вид діяльності</i>	<i>Бали (100)</i>
Лекції – обговорення, семінари (6 x 4)	24
Практичні заняття (6 x 2)	12
Самостійна робота (6 x 4)	24
Залік (очно) (6 x 4)	24
Дослідницька робота – проект наукової статті	8
Тест	8

Політика доброчесності

При виявленні плагіату в письмових роботах / практичних завданнях / презентаціях аспірант втрачає бали за даний вид діяльності.

Відповідність результатів навчання компетентностям освітньої програми

Навчальна дисципліна «Політика і врядування у вищій освіті» як складова освітньо-наукової програми «Викладання і навчання у вищій освіті» спрямована на:

формування і розвиток програмної фахової компетентності **«Здатність діяти на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору з дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності»** через формування таких програмних результатів навчання:

- Дотримуватися норм професійної етики.

формування і розвиток програмної фахової компетентності **«Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері вищої освіти»** через формування таких програмних результатів навчання:

- Знати, розуміти і застосовувати міжнародні, європейські та національні стратегічні та нормативні документи щодо розвитку вищої освіти.
- Визначати та аналізувати альтернативні шляхи рішення комплексних проблем у сфері вищої освіти.
- Виявляти міждисциплінарні зв'язки у визначеній проблемі та використовувати відповідні підходи, методи і технології для її вирішення.
- Застосовувати підходи та принципи лідерства до розв'язання комплексних проблем у сфері вищої освіти.

формування і розвиток програмної фахової компетентності **«Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті»** через формування таких програмних результатів навчання:

- Розробляти та модернізувати освітні програми, навчальні дисципліни, навчально-методичні матеріали, електронні курси та посібники в контексті євроінтеграції.
- Застосовувати нормативні документи з питань інтелектуальної власності.
- Здійснювати освітній процес у закладах вищої освіти в умовах змішаного викладання і навчання.

формування і розвиток програмної фахової компетентності **«Здатність ініціювати, розробляти інноваційні комплексні проекти та реалізувати їх на засадах лідерства та автономії»** через формування таких програмних результатів навчання:

- Застосовувати методи та інструменти проектного менеджменту у вищій освіті та дослідженнях.
- Ініціювати інноваційні комплексні дослідницькі та освітні проекти, складати проектні пропозиції для залучення фінансування від вітчизняних і міжнародних організацій, реалізовувати проекти на засадах лідерства та автономії.